

CSIKI LAPOK

POLITIKAI,
KÖZGAZDASÁGI
ÉS TARSADALMI
HETILAP

Megjelenik minden vasárnap
Proprietar: Véd. lal LUDOVIC VAKÁR
Redactor responsabil: VICTOR RÉSZEGH

Publicații în fabrica Loo deschié fiecare qir 25 Lei
Nyilvántartási költségek díja szorokintá Lei 25.—
Prețul unui exemplar 3 Lei — Póldányonkénti ára 3 Lei

(ZIARUL CIUCULUI)

Politie, economic și social

Apare în fiecare Duminică

Szent István.

Minden évben megállunk egy pillanatra ezen a napon, augusztus 20-án, az első magyar szent emléknapján. Megilletődve gondolunk vissza arra az emberföltött munkára, amivel a magyar nép első koronás királya az „apostoli” titulat és a „szent” melléknevet kideremelte. Valóban szentje lehet ő népeinek nemcsak azért, mert azt a nomád pogányságból az európai kultúrnép sorába bevezette, de szentje lehet azért a bölcs előrelátásért, a jövőnek, a magyar nép fennmaradásának azért a váteszi meglátásért, ami őt erre a véres és sok egyenetlenséget, testvérvér hullását előidéző lépésre kényszerítette.

A próféta jövőbelátása kellett ahhoz, hogy István erre az óriási feladatra vállalkozzon, mely a magyar nép útját az európai kontinens jövő történelmében megjelölni hivatva volt.

Az út rögös volt és nehéz. Vérrel, a testvérek véreinek hullásával kezdődött és ez jelezte utját évszázadokon keresztül. Ugy, ahogy összeemelt az Arpádok pogánya István keresztényeivel, úgy tört egymásra később kurucz és iabancz egészen a legujabb időkig, új és új einevezés alatt. S megis, ha ezer év után István munkásságára visszatekintünk, nem tudunk csodálat nélkül keresztül nézni a vátesnek, az egyház által szentnek avatott ember jövőbelátó prófetasága fölött. Nagy volt ő s nagyságának elismerésében nemcsak maroknyi nemzetének késc utódai, de Európa minden kultúrnépe adózik. Egyház és nemzet, politika és társadalom egyformán meghajol előtte, mert minden téren tudott maradandót, örökérvényűt alkotni s alkotásainak helyességét a jövő igazolta.

Ezért van az, hogy minden évben aug. 20-án megilletődéssel vegyes csodálattal gondolunk vissza az első magyar szentre, kinek emléke örökké élni fog a történelem futó folyamában, ameddig a magyarság helyet megtartani tudja a létért való tülekedés véres szinpadán.

A Magyar Párt nagygyűlése előtt.

Az országos Magyar Párt 1937 szeptember 3—4 napjain tartja országos nagygyűlését. Nehéz, súlyos időkben jön össze az ország kisebbségi magyarsága. Akkor, amikor nemcsak körülöttünk, hanem egymás között is a gyűlöletbe átcsapó hangulatokra nagy hajlamosságok mutatkoznak.

Nem akarunk mi most ezeknek az okaival foglalkozni. Nem ideje. Most egységre, ünnepi összefogásra, egy nemzet életakarását bizonyító fegyelmességre van szükség.

Arra, amit soha senki nem vitatott, hogy gerince minden öntudatos kisebbségi küzdelemnek. Sem erre, sem arra nem csapkodunk a magyar összefogás előestéjén. Nem beszélünk „önző érdekek érvényesítésének erős vágyairól.” Magyar ügyet szolgáló becsületes gondolatokat és igyekezeteket nem keverünk össze a párt tehetetlensége ellen lázadó tisztességes szándékokkal. Az egység szent jegyére épített meddséggel szembeni mozgolódásokat sem „intézzük el” a diktatori hang fölényével.

Mi tudjuk, hogy ilyenkor ünnep előtt nem szabad vádaskodni. Mint ahogy ilyenkor a Párt sem érdemli meg, hogy a „bizalomkeltő önszertelenség” mélyére tekintgessünk, azonképpen „a gazdasági szervezkedés útját igénylő” vagy a „valami ifjusági parlamentet akaró” törekvéseket sem illő o'rnélkül gyanúsításokkal

készítgetni elő az össsmagyarság ünnepi megmondulására.

Nem ostorosapásokkal képzeljük mi összehívni a romániai magyarság nagygyűlésére az odatartozó, gondolkosni mérő, az ügyet szolgáló s a sorsot vállalni akaró magyar akarsókat, hanem a munkát, a tehetséget, a kedeményesést, a véleményét és az együtterzest tiszteletben tartó tiszta szándék higgadságával.

A horogkereszt.

A kereszt és a horogkereszt történetét már sokan fejtegették. Nem is vagyunk hivatva mi arra, hogy e helyen most azt újra kifejtjük. A véletlen kényszerít rá, hogy bemutassuk egy példával, miként változott át a békeségnek, a szeretetnek, megváltást, megbocsátást hirdető keresztény vallásnak e legszentebb jele az emberek közötti gyűlöletnek, az ületesített népbolondításnak legleketlenebbül odavetett jegyév.

Nem is tudunk elképzelni nagyobb ember-szeretetről tanuskodó mondást, mint a krisztusi: „Bocssad meg Uram nekik, hisz nem tudják, mit cselekednek”. A kálváriás út, az első keresztviseelő örök időre maradandó mondása az, mely a kereszt útját a világmindenségben kijelölte s annál megrémítőbb, ha elgondoljuk, hogy ez az út mivé fajult a kereszt szellemével visszaelők irányítása mellett.

A napokban levelet hozott a posta. Egyszerű nyomtatvány, elől nagy horogkereszt bélyegzővel, belül pedig a küldő: Vasilescu-Lascăr ezredes fényképével. Bizonyára bizalomgerjesztés vegett volt mellekeve a fénykép, amelyhez csatolt körleveleiből meg tudjuk, hogy Vasilescu Lascăr ezredes ur, a Frunzanești-i nemzeti keresztény párt csoport einöke kilép a „becstelen Goga” és a „skorpió Cuza” által irányított pártból és új pártot szervez „Nemzeti szent liga” néven. S mindezt teszi a föltött jogos haragjában, mert a fent említett két vezér nem erősítette őt meg tiszteletbeli elnöki méltóságában. Nemde óriási sértés. S az önzetlen ezredes, kinek kora ifjuságától a nemzeti ügy szolgálatában eltöltött munkásságát még egy kis tiszteletbeli elnökséggel sem honorálták, most új pártot alakít ugyancsak a horogkereszt jegyében s felszólít minden mozgani tudó keresztényi, hogy öhozzá csatlakozzék, mert vele van az Isten.

Ilyen szép biztatásokkal csábítgat pártjába mindenkit Vasilescu-Lascăr ezredes ur, ki a nemzeti és keresztény eszmét összeköti a gyűlölettel s a keresztet a korbáccsal cseréli fel, hogy azzal a zsidókat és a szerinte nem elég nemzeti és nem elég keresztény „Nemzeti keresztény párt” vezereit ostorozza. S minden bizonynyal hasonló hangnembben irnak óriási nemzeti és keresztény eszméért sikraszálló többi pártvezérek, kik csöppet sem fognak örülni ennek az új politikai konkurenciának. S így odajutunk, hogy a keresztény eszme érdekében egymást falják föl a horogkeresztes zászló alá gyülekező keresztény pártvezérek. S mindezt azért, mert Krisztus meghalt a keresztán, hogy megváltás az emberiséget büneitől s a vértanuk ezrei haltak keresztthalált, hogy diadalra vigyék a szeretet tanait hirdető kereszténységet. Milyen keserves csalódás is volna nekik, ha a késő epigonokat látnák, kik a szent eszmét a maguk kizárólagos politikai céljaira kisajátították.

Egy szorgalmas, jó magaviseletű fiut tanulóknak felvess Dájbutát Jakab vegyeskereskedő, Ghimesfaget.

Hol lesz megállás?...

Ki tudná azt megmondani, merre vezet az útja annak a lelkiismeretlen gyűlölethintésnek, amely az egész világot hatalmába kerítette. A divatnak megvannak a maga szabályai. A gyűlölet divatja sem kivétel alóla. Aki nem buzza magára az új szabásminta alapján készült rongyot, az idejét mulja.

Igy kezdünk állni lassan a fajleméletek műhelyében készült divatokkal is. Aki ma ezek között még krisztusi szeretetről merészel beszélni, aki békeséget, emberi méltóságot hirdeti, úgy néz ki maholnap az acsarkodás tömegében, mintha nagyanyáink levendula szagu öltözetében keveredne bele a tépett szemöldök, rózsaszínre ruzsózott világ forgatagába.

Ebben az új messiásokkal inflációzott világban lassan az embernek már nincs is batorsága felemelni szavát amellett, ami emberi. Nincsen messze az idő, amikor a tömeg legalább is horogkeresztre feszíti azt a megmaradt egyet, aki bolond álmodozásában még hinni akar a szeretetnek örökéletű igazságában.

Az ucca képét, a tömeg lelkét alaposan kicserezte az idő a felfalásnak romboló mesterségére. Ott tartunk, hogy elvakultságában mindenre képes, ami a kultúra fogalmát lealacsonyítja.

A tömeg mindig olyan, amilyennek nevelik. Szertelen, minden felelőtlenségre hajlamos, mert ilyennek kell lennie azokból a szempontokból, amely a hasznot hajtja a lelketlen uszitók számára.

Ez a tömeg csak az imént cselekedett Braşovban. A mult héten megtartott braşovi nemzetközi autóversenyen elveszítette fejét és idegen állam versenyzőit inzultálta.

Az élet egész vonalán előtörésben van ez a csunya tömegszendvény, amely gyűlölettel van eltelve és nem ismeri az emberbaráti érzésnek még legalemibb udvariassági kötelességet sem.

Valahogy érezzük, hogy túl vagyunk azon a határon, ahol az okos szó megállíthatná az emberi gyűlölködésnek ezt az egymásra uszított lavináját. Nem is akarunk belevegyülni a szeretetnek immár röhöggető utmutatásaival, csak állunk és várjuk, hogy melyik tömegsírban lesz megállása ennek a nemzedéknek, amely egészen letért a józanságnak útjairól.

A városi tanács üléséből.

A helybelli városi tanács folyó évi augusztus 17-én közgyűlést tartott Faroga Viktor polgármester elnöklétével.

A városi tanács augusztus 12-én árlejtést tartott új villanygépek beszerzésére. Az egymillió lej értékű zépek szállítására több cég tett ajánlatot. A pályákkal feltételekben előrt öt esztendősi törlesztési határidőt azonban egyik cég sem fogadta el. Így a város kénytelen volt a pályázatot meglémélni és abban a szállítási feltételeket három esztendőre redukálta.

A városháza főbejárójának átalaktására 18 000 lej értékben pályázatot írt ki a tanács. Múltán többszöri versenytárgyalás eredmény nélkül maradt, így elhatározatott annak házikezelésben való elkészíttetése.

A tanács a tulajdonát képező postacépületben két cserépkályha építésének költségét megszavazta.

A tanács 10 000 lej szavaz meg a sarkon, a Vigadó előtti uikereszetesödéséknél elhelyesendő lámpák költségeire.

A tanács jóváhagyja a 11 drb díslámpa felállítása ügyében megtartott árlejtést. Az új kandelaberek földalatti vezetékkel kapcsolódnak bele a világításba. Szállítását és a munkát a Ganz-cég nyerte el 199 000 lej értékben. Az új díslámpák közül 4 drb a Prefekura és ortodox templom előtti téren, 1 drb a román. káth. templom előtt, 6 darab pedig a városház előtti ujonnan képzett utbetétekben lesz elhelyesve.

Es évben a gimnázium felé folytatja a tanács a város kövezését. A 140 000 ener lej értékű munkát Ionescu mérnök vállalata kapta meg.

